

PERGALĖ

LIETUVOS KP(b) ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

ZARASAI

1951 m.

rugsėjo mėn.

12

TREČIADIENIS

Nr.73(641)

Kaina 15 kap.

„...Plati kampanija už taikos išsaugojimą, kaip priemonė karo kurstytojų nusikalstamoms machinacijoms demaskuoti, dabar turi pirmąją reikšmę.“

(J. STALINAS).

Bolševikiškai vykdyti gyvulininkystės produktų paruošas

Zarasų rajono vykdomojo komiteto ir LKP(b) rajono komiteto nutarimu nuo 1951 metų rugsėjo mėn. 1 dienos iki spalio mėn. 1 dienos rajone suorganizuotas gyvulininkystės produktų paruošas mėnuo.

Gyvulininkystės produktų paruošas mėnuo iškelia uždavinį nugalėti atsilikimą gyvulininkystės produktų paruošose ir užtikrinti pilną valstybinio plano įvykdymą.

Gyvulininkystės produktų paruošas turi didelę reikšmę keliant mūsų Tėvynės darbo žmonių gyvenimo lygį. Daugiau pieno, mėsos, kiaušinių, vilnų — turtingesnė mūsų Tėvynė, geriau gyvena jos darbo žmonės. Todėl į gyvulininkystės produktų paruošas turi būti atkreiptas reikiamas dėmesys.

Priešakiniai rajono kolūkių, suprasdami didelę savalaikio gyvulininkystės produktų paruošų įvykdymo reikšmę, sparčiai vykdo planą. Štai, Statino vardo kolūkis jau pilnai įvykdė pieno, kiaušinių ir vilnų pristatymo planus ir artėja prie pilno mėsos paruošų plano įvykdymo. Gyvulininkystės produktų paruošų mėnesio laikotarpyje kolūkiečiai įsipareigojo pilnai įvykdyti ir mėsos pristatymo planą. Sparčiai statomi pieno produktai valstybei „Počiotnyj trud“, Puškino vardo, „Bolševiko“ ir kai kuriuose kituose kolūkiuose. Šie kolūkiečiai atsiekė gerų rezultatų dėka to, kad gyvulininkystės fermose buvo įvesta pavyzdinga įskaita, buvo sumažintas iki minimumo gyvulininkystės produktų panaudojimas vidiniams kolūkių reikalams ir visa gautamoji produkcija buvo pristatoma valstybei.

Tačiau rajone dar yra eilė kolūkių, kur gyvulininkystės produktų paruošas vykdomas neleistinai lėtai tempais. Štai, pavyzdžiui, Lysenko vardo kolūkis iki rugsėjo 1 d. pieno paruošų planą įvykdė tik 18 proc., mėsos — 20 proc., kiaušinių — 26 proc. „Pobieda“ kolūkis pieno paruošų planą įvykdė 19,8 proc. Blogai vykdomos paruošos Kalinino vardo, „Novaja žizn“, „Pamiat Lenina“ ir kai kuriuose kituose kolūkiuose. Bloga gyvulininkystės produktų paruošų eiga pirmoje eilėje praiškinama nerimta šių kolūkių vadovų pažiūra į gyvulininkystės produktų paruošas. Šiuose kolūkiuose gyvulių produktyvumas yra žemas, daleidžiamas gyvulininkystės produktų išieškojimas vidiniams reikalams, o valstybinės paruošos nevykdomos. Tokia neleistina praktika turi būti ryžtingai išgyvendinta. Rajono vykdomasis komitetas ir LKP(b) rajono komitetas nutarime dėl gyvulininkystės produktų paruošų mėnesio organizavimo rajone nurodė į būtinumą užkirsti kelią visokiems mėginimams išieškoti gyvulininkystės produktus vidiniams kolūkių reikalams. Rajono vykdomasis komitetas ir partijos rajono komitetas įpareigojo kolūkių valdybas numatyti konkrečias priemones, užtikrinančias pilną gyvulininkystės produktų paruošų plano įvykdymą.

Dabartiniu metu visa tarybinė liaudis pasiaukojama darbu atsako į Tarybinio Taikos gynimo komiteto raginimą pasirašyti po Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimąsi dėl Taikos Pakto sudarymo. Partinės organizacijos turi išvystyti kolūkiečių tarpe platų aiškinamąjį darbą, išnaudoti didžiulį pakilimą ryšium su Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimosi pasirašymu ir nukreipti visas kolūkiečių jėgas į spartesnę gyvulininkystės produktų paruošų įvykdymą.

Elektrifikuojami Lietuvos tarybiniai ūkiai

Nuosava lokomobilinė elektrinė įgalino Anulėnų tarybinį ūkį panaudoti elektros energiją ne tik sodybai apšviesti, bet ir gamybiniais poreikiais. Elektros energija varo stakles bei mechanizmus mechaninėje ir stalių dirbtuvėje, plytinėje ir čerpinėje.

Daug darbo reikalauja pašarų paruošimo procesai dabar pilnutinai mechanizuoti. Su elektros energijos pagalba paduodamas taip pat van-

duo į diendaržius. Elektros energija žymiai palengvino darbą ir Dumpių tarybiniam ūkyje. Čia taip pat mechanizuotas pašarų paruošimas, vandens padavimas į fermas, grūdų valymas. Elektros energija dabar turi apie 80 respublikos Tarybinių ūkių ministerijos ūkių. Šiuo metu elektrinės statomos Kidulių, Parčevo, Aknis- tos, Jakubavos, Staškuniškio, Šaukėnų ir kt. tarybinuose ūkiuose. (ELTA).

Lietuvių tautos valia

Lietuvos Respublikinė taikos šalininkų konferencija

Rugsėjo 9 d. Vilniuje, naujame kino teatre „Pergalė“ įvyko Lietuvos Respublikinė taikos šalininkų konferencija, kurioje dalyvavo 400 delegatų ir daug svečių.

Su dideliu įkvėpimu į konferencijos Garbės prezidiumą išrenkamas VKP(b) CK Politinis Biuras su didžiuoju taikos vėliavininku draugu J. V. Stalinu priešakyje.

Konferencija išklaušė pranešimą „Tarybinė liaudis kovoje dėl taikos išlaikymo ir sustiprinimo“. Pranešimą padarė Inicijatyvinio komiteto Respublikinei taikos šalininkų konferencijai sušaukti pirmininkas, Lietuvos TSR Mokslų akademijos prezidentas prof. J. Matulis.

—Lietuvių tauta, kaip ir visos mūsų Tėvynės tautos, — pasakė jis, — kupina pasiryžimo nuosekliai kovoti už taiką visame pasaulyje, kurti laimingą ir džiaugsmingą gyvenimą, paaukoti visas savo jėgas komunizmo reikalui.

Mes nenorime karo, mes esame įsitikinę, jog taika nugalės karą, nes kovos už taiką reikalą ima į savo rankas visų šalių tautos, nes kovos už taiką priešakyje stovi galingoji Tarybų Sąjunga ir didysis taikos vėliavininkas draugas Stalinas.

Baigia grūdų paruošų vykdymą

„Tarybinio artojo“ kolūčio kolūkiečiai sparčiais tempais vykdo javų kūlimo darbus. Kūlimo darbuose pasižymi kolūkiečiai K. Šileikis, S. Sinkevičiūtė, K. Volikova, O. Volikova ir kt. Išskulti grūdai tuoj pat valomi. Kolūkiečiai garbingai vykdo savo prisiimtus įsipareigojimus dėl priešlaikinio atsiskaitymo su valstybe. Jie jau pristatė į grūdų paruošų punktus virš 20 tonų grūdų, tuo baigdami metinio grūdų pristatymo plano vykdymą. Artimiausiomis dienomis kolūkis užbaigs atsiskaitymą su valstybe.

A. Mažeika

Gerų rodiklių grūdų paruošų vykdyme atsiekė „Aušros“ kolūčio kolūkiečiai. Įsipareigoję pirma laiko atsiskaityti su valstybe kolūkiečiai organizavo javų kūlimo ir grūdų valymo darbus. Išskulti ir išvalyti grūdai siunčiami į grūdų paruošų punktus. Valstybei viso pristatyta jau apie 18 tonų grūdų.

E. Stankūnas

Tarybų Lietuvos darbo žmonės, visi kaip vienas, vienin- gai pasirašys Pasaulinės Tai- kos Tarybos Kreipimąsi.

Nuo konferencijos tribūnos jaudinančias kalbas pasakė darbininkai ir mokslininkai, kolūkiečiai ir mokytojai, ra- šytojai ir moksleiviai.

Poetas, Stalininės premijos laureatas Teofilis Tilvytis pareiškė:

—Taikos jėgos nugalės, nes jų pusėje teisybė, nes su mumis didysis Stalinas.

Po to kalbėjo elektros skaitiklių gamyklos stachano- vininkas Andrius Blažys.

Kretingos rajono „Tarybų Lietuvos dešimtmečio“ žemės ūkio artelės pirmininkas Petras Ruzgaila pareiškė:

—Lietuvos kolūkiečiai karštai remia mylimosios Tarybinės vyriausybės tai- kingą politiką, jie ir ateityje stiprins brangiosios Tėvynės — taikos visame pasaulyje — tvirtovės galią.

Po jo kalbėjo Vilniaus vals- tybinio universiteto studen- tas Jonas Grigonis.

Iš viso konferencijoje kal- bėjo 25 delegatai, jų tarpe: Kauno medicinos instituto profesorius Pranas Mažylis, Vilniaus penktosios vidurinės mokyklos mokinė Irina Ged- vilo, Tarybinio Taikos gy-

nimo komiteto narys Anta- nas Venclova, Pabradės vi- durinės mokyklos mokytoja Olga Ivanova, Mickūnų MTS traktorininkas Mečislovas Šostakas, Lietuvos TSR Ta- rybinių dailininkų sąjungos pirmininkas Liuda Vaineiky- tė, Kauno arkivyskupijos kanauninkas Juozas Stanke- vičius, garsi Pakruojo rajono „Gegužės Pirmosios“ kolūčio kiauulininkė, Socialistinio Dar- bo Didvyrė Stasė Vitkienė ir kt.

Konferencija vieningai pri- ėmė nutarimą, kuriame karš- tai parėmė Tarybinio Taikos gynimo komiteto plenumo rezoliuciją ir ragino visus Tarybų Lietuvos darbo žmo- nes pasirašyti Pasaulinės Tai- kos Tarybos Kreipimąsi.

Konferencija vieningai iš- rinko Respublikinį Taikos gynimo komitetą ir delega- tus į Trečiąją Visasąjunginę taikos šalininkų konferen- ciją.

Audringais plojimais buvo priimtas sveikinimo laiškas didžiajam darbo žmonių vadui, geriausiajam lietuvių tau- tos bičiuliui draugui J. V. Stalinui.

Pabaigoje konferencijos delegatai pasirašė Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimąsi.

(ELTA).

Baigiami sėti žiemkenčiai

Gerai pasiruošę žiemken- čių sėjai „Aštrakalnio“ kol- ūkis. Kolūčio valdyba ap- svarstė šį klausimą savo ei- liniam posėdyje ir ėmėsi konkrečių priemonių esamų trūkumų pašalinimui. Kol- ūky iš anksto paruošti pūdy- mai, į laukus išvežta daug mėšlo, gausiai vartojamos mineralinės trąšos.

Kolūkis vienas pirmųjų

pradėjo vykdyti žiemkenčių sėją. Sėja atliekama gerai iš- valyta, kondicine sėkla. Sė- joje pirmąją pirmąją briga- da, vadovaujama drg. Pūs- lio.

Kolūkiečiai numato užbaig- ti sėją artimiausiomis dienom- is. Viso bus pasėta 150 ha žiemkenčių.

K. Palaima

Delsiama žiemkenčių sėja

Kalinino vardo kolūkyje silp- nais tempais vyksta žiemken- čių sėjos darbai. Taip, pvz., pirmoje brigadoje pūdytų pa- ruošime dirba tik 2 poros arklų. Atskiri kolūkiečiai, kaip V. Juršys ir kt., visai neišeina į darbą. Esant to- kiai darbo organizacijai per šešias dienas pasėta vos 8 ha rugių, paruošta sėjai vos 20 ha dirvos.

Dar blogiau vyksta darbai antroje brigadoje. Eilė kol-

ūkiečių visai neišeina į darbą ir jokios priemonės jiems ne- taikomos. Kolūkiečiai patys pasirenka sau darbą, neklau- so brigadininko drg. Nečiuš- kio nurodymų. Čia pasėta tik 2 ha rugių.

Kolūčio valdyba turi ap- svarstyti susidariusią padėtį ir imtis konkrečių priemonių paspartinti žiemkenčių sėjos darbams.

A. Juodinis

Rajono partinio aktyvo pasitarimas

Šiomis dienomis LKP(b) rajono komiteto partkabine- te įvyko rajono partinio aktyvo susirinkimas, kuriame buvo apsvaistytas klausimas „Dėl priemonių tolesniam politiniam ir organizaciniam — ūkiniam kolūkių stiprinimui“.

Pranešimą šiuo klausimu padarė partijos rajono komiteto sekretorius drg. Binkis.

— Kolūkinės santvarkos pergalė Tarybų Lietuvoje, — sako pranešėjas, — sudarė visas sąlygas sparčiam ir galingam respublikos žemės ūkio paki- llimui.

Draugo Stalino iniciatyva priimtas tarybinės vyriausybės nutarimas „Dėl priemonių Lietuvos TSR žemės ūkiui toliau išvystyti“ iškėlė prieš respublikos žemės ūkio darbuotojus didelius uždavinius plečiant pasėlių plotus, keliant kolūkinį laukų derlingumą, didinant visuomeninių gyvulių skaičių drauge su tuo keliant jų produktyvumą.

Vykdydami šį istorinį nutarimą mūsų rajono kolūkiai jau šiais metais atsiekė žymių rezultatų. Pasėlių plotai rajone išplėsti 3 tūkstančiais ha, pakilo laukų derlingumas, visuose rajono kolūkiuose sudaryta po 4 gyvulininkystės fermas. Eilė kolūkių baigia vykdyti 1951 metams skirtą visuomeninės gyvulininkystės išvystymo planą. Dauge- lyje kolūkių vykdoma gyvulininkystės patalpų statyba arba remontas.

Didelę pagalbą kolūkiams teikia mašinų—traktorių stotis. To dėka sėkmingiau, negu praėjusiais metais vyksta derliaus nuėmimas ir kiti darbai.

Vykdydami LKP(b) CK VIII plenumo nutarimus partijos rajono komitetas ir pirminės partinės organizacijos kiek pagerino darbą politiška- ai auklėjant mases, mobilizuojant kolūkiečius į iškeltų uždavinių vykdymą. Rajono kolūkiuose sudaryta 5 pirminės partinės organizacijos, 7 kandidatinių grupės, 26 kolūkiuose yra komjaunimo organizacijos. Kolūkių pirmininkais dirba 17 komunistų. Tuose kolūkiuose, kur yra partinės organizacijos, žymiai geriau vykdomos ūkinės kampanijos. Didelį darbą kolūkiečių tarpe atlieka „Počiotnyj trud“ kolūkio partorganizacija (sekretorius drg. Ilarionovas), „Pamiat Lenina“ (sekretorius drg. Lozačenkovičė), Čapa- jevo vardo (sekretorius drg. Balapkinas). Šių partorganizacijų komunistai paskirstyti atsakinguose baruose ir daro didelę įtaką darbų eigai kolūkyje.

Drauge su tuo partijos rajono komiteto ir pirminių partinių organizacijų darbe, sako toliau pranešėjas, politiška- ai ir organizaciniai—ūkiniai stiprinant kolūkius yra ir rimtų trūkumų. Partijos rajono komitetas ir partinės organizacijos nepakankamai užsiiminėjo kolūkių vadovaujančių kadru: kolūkių pirmininkų, brigadininkų ir gyvulininkystės fermų vedėjų auklėjimo klausimu. Eilėje kolūkių dar dabar pirmininkais dirba neparuošti,

negalintieji organizuoti darbo, o eilėje kolūkių prie vadovavimo prasibrovė priešiški elementai. Nepakankamai vedama kova su buožijos likučiais, kurių veiksmas dar pasireiškia kai kuriuose kolūkiuose.

Neišgyvendinti kolūkiuose žemės ūkio artelės įstatų pa- želdimo faktai. Pasitaiko kolūkių žemių švaistymo didinant sodybinius sklypus atsitikimai, „Ažuolo“, Čapa- jevo vardo kolūkiuose neteisėtai buvo naudojami grūdai. Nereti tokie kolūkių vidaus demokratiškos pažeidimo atsitikimai, kada kai kurie kolūkių pirmininkai vieni, be kolūkio valdybos ir bendro kolūkiečių susirinkimo, sprendžia svarbius klausimus.

Pabaigoje drg. Binkis ap- sistojo ties uždaviniais, stovinčiais dabar prieš partines ir tarybines organizacijas toliau stiprinant kolūkius orga- nizininiu — ūkiniu atžvilgiu, nurodė į būtinumą sustiprinti kolūkinį masių politinį auklėjimą.

Po pranešimo išsivystė diskusijos.

Puškinio vardo kolūkio pir- mininkas komunistas drg. Leo- novas papasakojo apie tai, kad kolūkis pilnai įvykdė grūdų paruošas, įvykdė mėsos ir vilnų pristatymo vals- tybei planą. Didelis darbas vykdomas taip pat didinant visuomeninių gyvulių skaičių ir aprūpinant juos pašarais.

Apie didelę paramą, kurią teikia Ždanovo vardo kolūkiui mašinų—traktorių stotis, kalbėjo savo išsto- jime komunistas drg. P. Grigorjevas. Jis papasakojo taip pat, kad kolūky šiais metais pastatytas grūdų sandėlis, plytinė, ark- lidė ir kt.

Drg. Grigorjevas kritikavo partijos rajono komitetą už tai, kad jis mažai padeda partorganizacijai išvystant agitacinį—masinį darbą, o to- kia pagalba būtina.

Apie laimėjimus, kuriuos pasiekė Stalino vardo ir „Krasnyj Oktjabr“ kolūkiai papasakojo savo išsto- jime komunistai drg. drg. Ka- zanovas ir Andrijauskas.

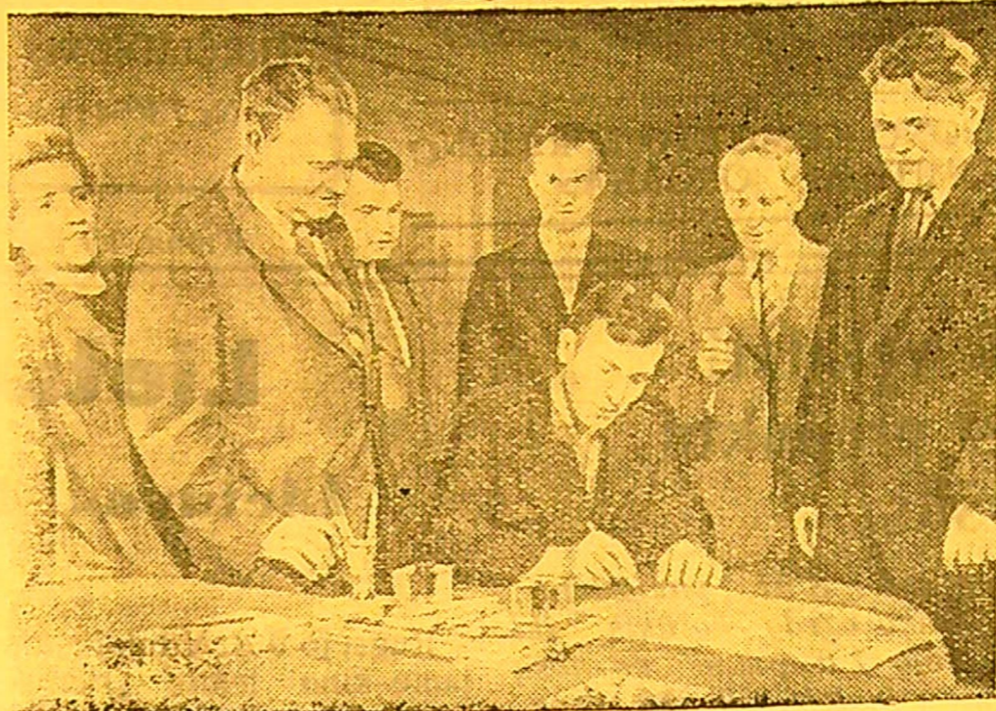
—Eilėje kolūkių, kaip „Per- voje Maja“, „30 let komso- mola“ ir kt. kolūkių valdybų pirmininkai neatitinka savo paskirties, pasakė savo iš- sto- jime „Pamiat Lenina“ kolū- kio pirmininkas drg. T. Gri- gorjevas. Partijos rajono komitetas apie tai žino, bet reikiamų priemonių nesiima. Toliau drg. Grigorjevas nurodė į mažą pagalbą kolūkiui iš MTS politskyriaus pusės.

Diskusijose taip pat išsto- jo komunistai drg. drg. Griščen- ko (Čapa- jevo vardo kolūkis), Plotnikovas („Tarybinio ar- to- jo“ kolūkis), Vitukinas, Na- zarenko ir kt. Viso diskusijose išsto- jo 13 žmonių.

Svarstytu klausimu priim- tas platus nutarimas, kuriame numatyta eilė priemonių, nu- kreiptų į tolesnio politinio ir organizacinio—ūkinio kolūkių sustiprinimo užtikrinimą.

Pasitarime dalyvavo LKP(b) CK sekretorius drg. Trofi- movas.

Vardan taikos ir tautų laimės

Maskvoje įvyko Tarybinio Taikos gynimo komiteto plenu- mas. Plenumas priėmė rezoliuciją dėl parašų rinkimo TSR Są- jungoje po Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimusi dėl Taikos Pakto sudarymo tarp penkių didžiųjų valstybių. Priėmė rezoliuciją Tarybinio Taikos gynimo komiteto nariai pa- dėjo savo parašus po Kreipimusi. Priimtas nutarimas su- šaukti Maskvoje 1951 m. lapkričio mėnesį Trečiąją Visasą- junginę taikos šalininkų konferenciją.

Nuotraukoje: Tarybinio Taikos gynimo komiteto nariai deda savo parašus po Kreipimusi. Pasirašo Magnitogorsko gamyklos šaltkalvis V. A. Zacharovas.

V. Savostjanovo nuotr.

(TASS).

Taika nugalės karą

Tarybinio Taikos gynimo komiteto plenumo rezoliuci- ja apie parašų rinkimą po Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimusi dėl Taikos Pakto sudarymo tarp penkių di- džiųjų valstybių išreiškia vieningą tarybinės liaudies pasiryžimą aktyviai kovoti dėl taikos išsaugojimo.

Zarasų vidurinės mokyklos Nr. 1 moksleiviai ir pedago- gų kolektyvas šią žinią su- tinka su pakilimu pradėdami naujuosius mokslo metus. Nuo pat pirmųjų rugsėjo mėnesio dienų mokykloje verda intensyvus darbas, aidi sveikas jaunuomenės juokas.

Darbininkų, kolūkiečių ir inteligentų vaikai—mokslei-

viai puikiai žino, kad jiems plačiai atvėrė duris į šviesią ir kultūringą ateitį tarybinė santvarka. Sėdami spaudą, klausydamiesi mokytojų aiš- kinimų jie taip pat žino, kad jų saulėtą jaunystę nori už- temdyti Amerikos—Anglijos imperialistai, kurstydami naują karą, tikslu padidinti savo pelnus, pratęsti savo parazitišką egzistenciją. Tarybiniai moksleiviai žino, kad XX amžiaus barbarams ne- pavyks paskandinti pasaulį naujo karo ugnyje, nes tai- kos reikalo išsaugojimą dra- go Stalino nurodymu ima į savo rankas viso pasaulio darbo žmonės.

Mūsų šalyje prasidėjo

Taikos sargyboje

Visuose Zarasų rajono pramkombinato cechuose ir dirbtuvėse su dideliu akty- vumu praėjo susirinkimai, skirti Tarybinio Taikos gynimo komiteto plenumo nu- tarimams dėl kampanijos pa- rašams rinkti TSR Sąjungoje po Pasaulinės Taikos Tary- bos Kreipimusi dėl Taikos Pakto sudarymo tarp pen- kių didžiųjų valstybių.

Savo išsto- jimuose mecha- ninės dirbtuvės instrumen- talinio cecho darbininkai reiš- kia nepalaužiamą taikos val- lią, pareiškia, kad jie dar geriau dirbs.

Kalvių cecho brigadininkas drg. Bogušas savo išsto- jime pareiškė:

—Mes dirbame taikai. Kuo geriau mes atremontuo- sime žemės ūkio inventorių mūsų rajono kolūkiams, tuo aukštesnis bus derlius, tuo stipresnė bus mūsų Tėvynė. Mūsų brigada išsipareigojo rugsėjo mėn. planą įvykdyti 110 proc.

V. Kaurdakovas

parašų rinkimas po Pasauli- nės Taikos Tarybos Kreipimu- si dėl Taikos Pakto sudary- mo. Mes, Zarasų vidurinės mokyklos Nr. 1 moksleiviai, pedagogų kolektyvas ir ap- tarnaujantis personalas pade- monstruosime savo vieningu- mą ir ryžtą, su džiaugsmu pasirašydami po Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimusi. Šis istorinis įvykis mūsų mokyklai bus faktorium to- lesnio mokslo pažangumo ir idėjinio lygio pakilimui, kas užtikrins pilnutinį komu- nistinio jaunimo auklėjimo uždavinių įvykdymą.

A. Volkovas
Zarasų vidurinės mokyklos Nr. 1 direktorius

Kolūkiečių žodis

Baigę darbą tiesiog iš lau- ko rinkosi „Krasnyj Oktjabr“ kolūkio kolūkiečiai į bendrą susirinkimą, skirtą Tarybinio Taikos gynimo komiteto plenu- mo rezoliucijai apsva- styti.

Susipažinę su Tarybinio Taikos gynimo komiteto nu- tarimu dėl parašų rinkimo TSR Sąjungoje po Pasauli- nės Taikos Tarybos Kreipi- musis dėl Taikos Pakto suda- rymo tarp penkių didžiųjų valstybių, vienas po kito iš- stodami kolūkiečiai reiškė karštą pritarimą plenumo nu- tarimams ir savo pasiryžimą stiprinti taikos reikalą.

Susirinkime išsto- jęs kolū- kietis drg. Dudėnas pareiškė:

—Amerikos—Anglijos im- perialistai įvairiomis apgau-

lėmis mėgina įvelti pasaulio tautas į naujas žudynes. Ta- čiau jiems tai nepavyks. Vi- so pasaulio dorieji žmonės kovoja už taiką ir sužlugdys su- žūlėjusių agresorių planus. Taika bus išsaugota, nes ko- votojų už taiką priešakyje yra didysis Stalinas.

Drg. Dudėnas kviečia vi- sus kolūkiečius ne tik para- šais, bet ir naujomis kolekty- vinio darbo pergalėmis su- tvirtinti teisingą taikos rei- kalą.

Kolūkiečiai išsipareigojo trumpiausiais terminais atlikti žiemkenčių sėją, skirti vi- sas jėgas Tarybinės Tėvynės —taikos visame pasaulyje tvirtovės—galiai sustiprinti.

B. Andrijauskas
„Krasnyj Oktjabr“ kolūkio pirmininkas

Gamybinis pakilimas

Zarasų lentpiuvės darbi- ninkai karštai pritarė Tarybi- nio Taikos gynimo komiteto plenumo nutarimams ir pa-

skelbė rugsėjo mėnesį taikos sargybos mėnesiu.

Lentpiuvės darbininkai

Nauji stalių dirbtuvės darbininkų išsipareigojimai

Stachanoviškai dirba šio- mis dienomis rajono pram- kombinato stalių dirbtuvės montavimo cecho pirmos brigados (brigadininkas drg. Triponas) darbininkai. Ap- svarstę Tarybinio Taikos gynimo komiteto rezoliuciją darbininkai prisiėmė išpa- reigojimą leisti produkciją tik puikios kokybės. Savo žodį jie garbingai vykdo.

Dieninę normą brigada įvykdo po 150—170 procen- tų.

D. Golubovas

rugpjūčio mėnesio planą įvyk- dė 237 proc. ir išsipareigojo rugsėjo mėnesio planą įvyk- dyti 300 proc.

Didžiausias kanalas pasaulyje

Prieš metus, 1950 metų rugsėjo 12 d., buvo paskelbtas istorinis vyriausybės nutarimas dėl Svarbiausiojo Turkmėnijos kanalo sukūrimo. Kaip ir kitus vyriausybės nutarimus dėl didžiųjų komunizmo statybų, tarybinė liaudis sutiko tą nutarimą be galo didžiuojuo nasi savo socialistinė Tėvyne, tvirtai žengiančia į komunizmą.

X X X

Galingiausia Vidurinės Azijos upė—Amu—Darja, pradedanti Pamiro lednuotose viršūnėse, audringai neša savo vandenį į Aralo jūrą. Bet senovėje ji neįtekėjo į šį ežerą. Amu—Darja nešė savo vandenį į didžiulį Sarykamyšo ežerą, o iš čia senąja Uzbojaus upe ji tekėjo į Kaspiją. Čia, Uzbojaus slėnyje, prieš keletą šimtmečių buvo klestintis derlingas kraštas. Bet Amu—Darja pakaitė savo srovę į Aralo pusę, ir Sarykamyšo ežeras, o kartu su juo ir senasis Uzbojus išdžiūvo. Klestintis kraštas Uzbojaus baseine virto laikus smėlio dykuma, kur beveik nėra gyvybės, nėra augalų.

Vyriausybės nutarimu Amu—Darja savo žemupyje, prie Tachia—Tašo iškyšulio pertvertama užtvanka. Čia bus svarbiausias visos sistemos įrenginys ir bus pastatyta galinga hidroelektrinė. Čia prasidės Svarbiausias Turkmėnijos kanalas. Jis steks 1.100 kilometrų. Kanalas perskros vieną stambiausių pasaulyje dykumų — Kara—Kumus. Pradžioje kanalas nusities ne tuo keliu, kuriuo kadaise Amu — Darja tekėjo į Sarykamyšą, kur dabar liko mlžiniška dauba. Kanalas aplenks tą daubą. Priešingu atveju prireiktų apie 17 metų jai užpildyti. Toliau Svarbiausias Turkmėnijos kanalas tekės išdžiūvusią senovinio Uzbojaus vagą į Kaspiją, kurią jis pasieks Krasnovodsko rajone. Bet jis neatiduos vertingo vandens Kas-

pijos jūrai. Prie pačios jūros kanalo išėjimas bus uždarytas šliuzu, kuris bus atidaromas tik laivams praleisti. Dviejose vietose—Burgunų šulinių ir Jaschano ežero rajone, kanalą pertvers užtvankos. Čia bus sukurti didžiuliai vandens telkiniai ir bus pastatytos dar dvi hidroelektrinės. Be to, nuo Svarbiausiojo kanalo ir Tachia—Tašo užtvankos nusilies stambūs apvandeninimo ir drėkinimo kanalai bendro 1200 kilometrų ilgio. Taip pat bus įrengti vamzdžiai vandeniui tiekti Džabelo — Krasnovodsko ir Krasnovodsko—Kara—Bogaz—golo (žinoma Kaspijos jūros įlanka, kur yra begaliniai cheminiai turtai) pramoniniams centrums.

Svarbiausiuoju Turkmėnijos kanalu tekės ne visas Amu—Darjos vanduo, bet tik žymi jo dalis, maždaug 350—400 kubinių metrų per sekundę, galint toliau ją padidinti ligi 600 kubinių metrų.

Ką duos tarybinei liaudžiai tas didingas įrenginys? Dykumoje bus sudrėkinta 1 milijonas 300 tūkstančių hektarų žemės. Tos žemės nepaprastai derlingos. Čia sužydės subtropiniai sodai, atsirasturtingiausios medvilnės, ryžių ir kitų kultūrų plantacijos. Apvandenintoje 7 milijonų hektarų teritorijoje ganysis milijoninės karakulinių avių bandos.

Elektros energija, vandens gausumas žymiai palengvins įsisavinti nesuskaitomus gamtos turtus—naftą, anglį, sierą, Kara—Bogaz—golo chemines druskas.

Palankiai paveiks klimatą 500 tūkstančių hektarų miškų, kurie bus pasodinti išilgai kanalo.

Didi yra Svarbiausiojo Turkmėnijos kanalo reikšmė transporto atžvilgiu. Šiuo kanalu Vidurinė Azija vandens keliu susijungs su Vakarų Kazachstanu, su Uralu, Maskva ir Kerčės įlanka, Leningradu ir Baltąja jūra, Kaukazu ir Pabaltijui.

Pirmieji didžiosios statybos metai buvo didingų tyrinėjimo darbu metai, „užnugario“ — pagalbinų įmonių, butų sukūrimo metai. Prie Tachia — Tašo dykuminėje vietoje diena po dienos auga statybininkų miestas. Čia išaugo dešimtys namų, mokyklų, statomas naujas uostas, baigiama statyti automobilų remonto gamykla ir plytinė, medžio apdirbimo kombinatas. Pradedamos įrengti mechaninės ir deguonies gamyklos.

Visa tarybinė liaudis aktyviai dalyvauja statant Svarbiausiąjį Turkmėnijos kanalą. Čionai iš visų šalies kampų atgabenamos mašinos, įvairūs mechanizmai, mediena, statybinės medžiagos.

Nepaprastai platus yra tyrinėjimo darbų užmojis. Tūkstančiai mokslininkų ir specialistų dalyvauja įvairiose ekspedicijose, tiriančiose kanalų trasą ir ruošiančiose galutinį projektą. Čia dirba geologai, dirvos tyrinėtojai, hidrologai, geodezininkai, geografai, agronomai, miškininkai ir daugelio kitų specialybių žmonės.

Daug yra nuveikta ieškant vietinių statybinių medžiagų. Tai labai svarbi problema ryšium su tuo, jog statybinės medžiagos—plytos, skalda, kalkės, gipsas — bus reikalingos didžiuliais kiekiais, siekiančiais milijonus tonų. Jau rasti vietoje statybinio akmens, molio, tinkamo plytomis gaminti, kalkių telkiniai.

Spartuoliškais tempais baigiami statyti privažiavimo kelių geležinkeliai. Atliekami automobilių magistralių tiesimo darbai.

Svarbiausiojo Turkmėnijos kanalo statybininkai, Lenino — Stalino partijos įkvėpti, visos tarybinės liaudies padedami, sekmingai kuria vieną didžiausių stalininės epochos įrenginių.

P. Ivanovas

Gyvulininkystės produktų paruošų meniuo

Įvykdė pieno pristatymų planą

Įsijungę į gyvulininkystės produktų paruošų mėnesio išskeltų uždavinių vykdymą, Stalino vardo artelės kolūkiečiai nuolat spartina pieno statymo valstybei tempus. Kolūkis kasdien pristato valstybei daugiau kaip po 100 litrų pieno. Metinis pieno ir

kiaušinių paruošų planas čia pilnai įvykdytas. Kolūkiečiai įsipareigojo per gyvulininkystės produktų paruošų mėnesį užbaigti visų gyvulininkystės produktų paruošų planus.

V. Ažuolinis

Pienas 1952 metų sąskaiton

Priešlaikinio gyvulininkystės produktų paruošų įvykdymo svarbą tinkamai įvertino Julijos Žemaitės vardo kolūkiečiai. Dauguma jų, pilnai įvykdę metinius pieno pristatymo planus, sta-

to gyvulininkystės produktus ateinančių metų sąskaiton. Kolūkiečiai drg. Vaitonis, Zilbergienė ir kt. jau pristatė 1952 m. sąskaiton po 100 ir daugiau litrų pieno.

D. Keliščius

Statomi gyvulininkystės produktai

Neblogų rezultatų visuomeninės gyvulininkystės išvystyme siekia Puškino vardo žemės ūkio artelės kolūkiečiai. Gera gyvulių priežiūra užtikrina aukštą jų produktyvumą, kas įgalina kolūkių sparčiais tempais vykdy-

ti gyvulininkystės produktų pristatymų planus. Kolūkis jau įvykdė 70 proc. metinio pieno paruošų plano, baigia vykdyti vilnos ir kiaušinių privalomųjų pristatymų planus.

J. Dubeika

„Pergalės“ medžiagos pėdsakais

„Kur rasti apylinkės Tarybos sekretorių“

Tokio pavadinimo korespondencijoj, tilpusioj „Pergalės“ laikraščio № 62, buvo rašoma, kad Grybinės apylinkės Taryboje nesilaikoma

nustatytų darbo valandų. Apylinkės Tarybos pirmininkas praneša, kad sekretorius drg. Ragauskaitė įspėta.

„Paspartinėti derliaus nuėmimo tempus“

Tokio pavadinimo straipsnyje, tilpusiame „Pergalės“ laikraščio № 64(632), buvo išskelti trūkumai „Ažuolo“ kolūky derliaus nuėmimo ir kūlimo darbų organizavime.

Stelmužės apylinkės Tarybos pirmininkas praneša, kad išskeltiems trūkumams pašalinti imtasi konkrečių priemonių.

Pavyzdinčiai pasiruošti gyvulių žiemojimui

Igyvendindami uždavinius, išskeltus trimečio plano visuomeninei produktyviai gyvulininkystei išvystyti, Lietuvos TSR kolūkiečiai pasiekė žymius laimėjimus gyvulių skaičiaus padidinimo ir pašarų bazės sustiprinimo srityje. Vien tik per 1951 metų septynius mėnesius galvijų skaičius padidėjo 45,1 procento, kiaulių—14,1 procento ir avių—43,1 procento.

Biržų, Joniškio, Pasvalio, Eišiškių rajonų kolūkiečiai įvykdė valstybinį gyvulininkystės išvystymo planą galvijų, avių atžvilgiu ir baigia vykdyti planą kiaulių bei paukščių atžvilgiu.

Kretingos rajono kolūkis „Pirmyn“, Biržų rajono kolūkiečiai „Medeikiai“, „Tarybinis artojas“, „Tarybinė žemė“, Pasvalio rajono—„Kiemėnai“, Žagarės rajono—„Šviesioji ateitis“ pirma laiko įvykdė trimečio planą gyvulininkystei išvystyti.

Po dviejų mėnesių prasidės

labai atsakingas laikotarpis gyvulininkystėje — gyvulių laikymo tvartuose laikotarpis. Nuo sėkmingo pasirėngimo žiemojimui daug kuo priklaūs tolesnis visuomeninės kolūkių gyvulininkystės vystymasis. Todėl gyvulių parėngimo žiemojimui klausimai turi būti kolūkių valdybų ir žemės ūkio organų dėmesio centre.

Pavyzdinčiai pasiruošti gyvulių žiemojimui—tai reiškia aprūpinti visuomeninius gyvulius pakankamu kiekiu įvairių pašarų, patalpomis ir pilnutinai sukomplektuoti gyvulininkystės brigadas kadrais gyvuliams prižiūrėti.

Praėjusiais metais atskiruose kolūkiuose dėl blogo apsirūpinimo pašarais, buvo atsitikimų, kad krito gyvuliai, smuko jų produktyvumas. Tai neturi pasikartoti nė viename kolūkyje.

Reikia pasiekti, kad kiekvienas kolūkis pilnutinai aprūpintų pašarais.

Žemės ūkio organai, kolūkių vadovai turi paspartinti pašarų ruošimo tempus. Visi šiaudai baigus javų kūlimą turi būti sukrauti į stirtas, užpajamuoti ir perduoti pagal akį atsakingam asmeniui saugoti.

Greta grūdinių kultūrų derliaus nuėmimo kolūkiečiai turi besąlygiškai įvykdyti antro šienavimo planą, nušienauti visus sklypus, tinkančius antrajam šienavimui.

Svarbus šaltinis pašarų atsargoms papildyti yra silosas. Silosas yra puikus pašaras gyvuliams, ypač pieningoms karvėms. Aukštą karvių produktyvumą neįmanoma gauti be siloso, todėl kolūkiečiai turi užraugti ne vien tik kultūras, specialiai pasėtas silosui, bet ir laukinius augalus, daržininkystės ir laukininkystės atliekas.

Kolūkių vadovai turi jau dabar apsirūpinti pašarų pristatymu į gyvulių žiemojimo vietas.

Ypatingas dėmesys turi būti skirtas gyvulininkystės patalpoms parėngti žiemai. Nepatenkinamai vyksta gyvulininkystės patalpų statyba Vilniaus ir Kauno srityse. Tai liudija, kad sričių kolūkių vadovai ir gyvulininkystės specialistai kartoja praėjusių metų klaidas ruošiant gyvulininkystės patalpas žiemojimui.

Kiekvienam kolūkiui turi būti duodamos gyvulininkystės patalpų statybos dekadinės užduotys ir nustatytas gyvulininkystės patalpų pritaikymas žiemai bei remonto darbų dydis, siekiant, kad visi gyvuliai ir paukščiai būtų pilnutinai aprūpinti gyvulininkystės patalpomis, numatytomis 1951 metų planu.

Sėkmingam gyvulių žiemojimui užtikrinti labai svarbų vaidmenį vaidina gyvulininkystės kadrai. Todėl žemės ūkio specialistai turi suteikti kolūkių valdyboms pagalbą parenkant fermoins prityrusius kolūkiečius, organizuoti masinį zootechnikinį

ir veterinarinį mokymą, plačiai paskleisti gyvulininkystės pirmųjų darbo patyrimą. Reikia įvesti griežtą tvarką darbo organizavimo ir atlyginimo srityje.

Dirbančiųjų gyvulininkystės fermose kolūkiečių darbas turi būti organizuojamas ir apmokamas atsižvelgiant į pieno primelžimą, produktyvių gyvulių gyvo svorio priaugimą ir jų nušėrimą.

Rugsėjo mėn. respublikos kolūkiuose prasidės valstybinis kolūkių pasirėngimo žiemai patikrinimas. Svarbu, kad kolūkių valdybos nedelsiant pašalintų išskeltus trūkumus.

Partinių, tarybinių ir žemės ūkio organų pareiga padėti kolūkiams vykdam trimečio planą gyvulininkystei išvystyti, padėti jiems pavyzdinčiai pasiruošti gyvulių žiemojimui.

N. Čistovas

Lietuvos TSR Žemės ūkio ministerijos gyvulininkystės valdybos viršininko pavaduotojas

Tarptautinė apžvalga

AMERIKINIŲ IMPERIALISTŲ MANĖVRAI

Plačiai išsivysčiusi ir diena po dienos stiprėjanti pasaulinė kampanija už Taikos Pakto sudarymą tarp 5 didžiųjų valstybių sukelia rimčiausią nerimą JAV valdančiųjų sluoksnių tarpe. Siekiami apgauti tautas ir apreizyti jas melu, amerikiniai pretendentai į pasaulinį viešpatavimą mėgina pridengti savo agresorišką veidą melaginga taikinga kauke. Pastaruoju metu JAV valdančiųjų sluoksnių atstovai vis dažniau išstoja su „taikingomis“ deklaracijomis ir rezolucijomis. Neseniai senatorius Flandersas (respublikonas nuo Vermonto valstijos), siekdamas įrodyti, jog JAV vyriausybė „neginčijamai yra vyriausybė siekanti taikos“, pasiūlė kongresui rezoluciją apie vadinamą „visuotinį nusiginklavimą“.

Po tokios rūšies dūmne uždanga JAV valdantieji sluoksniai mėgina nusišluoti vis stiprėjančias ginklavimosi varžbas ir pasirengimą karui. Bet ylos maiše nepaslėpsi. Bendroji JAV karinių išlaidų suma nuo 1937 ligi 1950 metų padidėjo daugiau kaip 60 kartų! Ginklavimosi programos, numatytos 1951—1952 biudžetiniams metams, įvykdytas prarys 70—80 procentų valstybinio biudžeto.

Siekdami, kad milijardų dolerių srovė, išleidžiama ginklų varžyboms, nenutrūktų, JAV valdantieji sluoksniai visokiais būdais palaiko įtempimą tarptautiniuose santykiuose. Jie atmetė Taikos Pakto pasiūlymą, sužlugdė keturių valstybių užsienio reikalų ministrų pavaduotojų derybas Paryžiuje, dabar siekia užvilkti ir sužlugdyti derybas apie paliaubas Korėjoje.

Amerikos kariauna barbariškai bombarduoja Korėjos miestus ir kaimus, vykdo šurkščiausias provokacijas Kėsono neutralioje zonoje. Interventų kareiviai nužudė ke-

letą kinų savanorių, saugojusių Korėjos Liaudies armijos ir kinų savanorių delegacijos štabo būstinę.

Palaikydami įtempimą tarptautiniuose santykiuose, JAV valdantieji sluoksniai mano tokiu būdu pasiekti tai, kad kongresas priimtų didžiulį karinį biudžetą 1951—1952 metams, siekiantį 56,5 milijardo dolerių, o taip pat projektą dėl tolesnio mokesčių padidinimo dešimt milijardų dolerių ir „pagalbos“ Atlanto bloko šalims programos, siekiančios 8,5 milijardo dolerių. Amerikos spauda su cinišku atvirumu rašė apie tai, jog „ugnies nutraukimas Korėjoje galėtų privesti prie to, kad kongresas sumažintų karinius asignavimus“. Uolstrito magnatai, gaunantieji iš karinių užsakymų didžiulius pelnus, bijosi, jog paliaubos Korėjoje „gali susmukdyti ginklų gamybą“. Iš kitos pusės, padėties paaštrėjimas Korėjoje reikalingas amerikiniams imperialistams tam, kad galėtų priversti Angliją, Prancūziją ir kitas nuo JAV priklausomas šalis pasirašyti separatinę taikos sutartį su Japonija. Kaip pranešė užsienio spauda, dauguma Ramiojo vandenyno šalių rimtai bijo Japonijos persiginklavimo ir todėl atmetė separatinę taikos sutartį, jeigu Korėjoje būtų taika.

Tačiau kokių manevrų besigriebtų amerikiniai imperialistai, jiems nepavyks apgauti tautas ir nusišluoti visiems matomą faktą, kad JAV valdančiųjų sluoksnių politika siekia nutraukti tarptautinį bendradarbiavimą ir parengti naują karą.

DANIJOS MILITARIZACIJOS VAISIAI

Danijos militarizacija, vykdoma amerikiniams imperialistams diktuojant, įgyja vis platesnį užmojį. Birželio mėn. Danijos riksdagas (parlamentas) patvirtino įstatymo projektą dėl Danijos (kuriai, progos galima sakyti, niekas ir negresia) gynybos ir dėl

ginkluotųjų pajėgų asmeninės sudėties. Dabar tos mažos valstybės karinės išlaidos siekia 650 milijonų kronų per metus, tai yra daugiau negu dvigubai viršija praėjusių metų asignavimus kariams tikslams.

Brangiai kainuoja Danijos mokesčių mokėtojams ir buvimas šalyje Amerikos karinės misijos, prižiūrinčios ginklų tiekimo programos vykdymą. Neseniai jos išlaidų sumai buvo asignuota 100.000 kronų. Dabar tai sumai papildyti asignuojama dar 700.000 kronų.

Šalies militarizavimas ir ginklavimosi varžybos ypač sunkiai atsiliepią į pramonę, gaminančią plataus vartojimo prekes, ir, pirmoje eilėje, į tekstilės pramonę. Šių metų liepos mėn. palyginti su praėjusių metų liepos mėn., tekstilės pramonės produkcija sumažėjo 15 proc. Tai dar labiau padidino nedarbą. Net ir oficialiais duomenimis, bedarbių tekstilinių skaičius nuo š. m. vasario mėn. padidėjo penkis kartus. Odos pramonėje bedarbių sudaro 23 procentus bendro dirbančiųjų skaičiaus, maisto ir siuvimo pramonėje iki 10 proc.

Šalyje nepaliaujamai auga kainos maisto prekėms ir pirmojo reikalingumo prekėms. Per pastaruosius metus įvairios duonos rūšys pabrango nuo 13 iki 26 proc., cukrus—40, daržovės—21, avalinė—25 proc. ir t. t.

Sunkia našta užgula darbo žmones ir naujas mokesčių pakilimas. Žurnalas „Skatepolitisk Oversigt“ praneša, jog 1951—1952 metais tiesioginiai ir netiesioginiai mokesčiai viršys praėjusių metų mokesčius 800 milijonų kronų. Neseniai žurnalas „Finanstidende“ — finansinių sluoksnių organas—išspausdino straipsnį, pavadintą „Dirža galima užveržti“. Tame straipsnyje žurnalas reikalauja, kad Danijos gyventojai sumažintų maisto vartojimą 25

proc.

Komentuodamas tą straipsnį, laikraštis „Land og Folk“ rašė: „Mes nežinome, kas inspiravo tą reakcinį finansinių sluoksnių žurnalą padarytą pasiūlymą, bet neginčytina, jog tas pasiūlymas padrasins gyvenimo lygio nusmukdinimo šalininkų veiksmus. Jiems patarė priimti naujas priemones danų tautos pragyvenimo lygiui sumažinti, kad daugiau galima būtų eksportuoti ir ta sąskaita gauti daugiau valiutos ginklavimosi varžyboms.“

Danijos darbo žmonės kovoja prieš šalies apginklavimą. Pramonės įmonių darbininkai priima susirinkimuose protesto rezolucijas prieš šalyje vykdomą militarizaciją, nepaliaujamą kainų augimą ir nepakeliamus mokesčius. Jūrų laivų pečkurių profsąjungos nariai visuotinio balsavimo rezultate nutarė įgalioti profsąjungos valdybą imtis priemonių nutraukti amerikinių ginklų gabenimą į Daniją.

Apie tai, kaip žiūri danų tauta į vyriausybės vykdomą politiką, paverčiančią šalį amerikine baze, akivaizdžiai byloja laikraštys „Land og Folk“ paskelbti rezultatai apklausimo, pravesto taikos šalininkų vieno Kopenhagos priemiesčių 446 gyventojų tarpe. Į pirmą klausimą: „Ar jūs prisijungiate prie reikalavimo nutraukti militarizacijos politiką, kuri pastatė mūsų šeimą į sunkią ekonominę padėtį?“—425 žmonės davė teigiamą atsakymą. Į antrą klausimą: „Ar jūs norite, kad penkių didžiųjų valstybių—JAV, Tarybų Sąjungos, Kinijos Liaudies Respublikos, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos atstovai susirinktų į susitarimą sudaryti Taikos Pakto?“—428 žmonės davė teigiamą atsakymą.

Danų tauta kartu su visomis taikingomis tautomis stoja prieš militarizaciją, prieš karo parengimą, už taiką ir tarptautinį bendradarbiavimą.

P. Babenko

Miesto sporto kolektyvų kombinuota estafetė

Š. m. rugsėjo 9 d. 12 val. Zarasų vidurinės mokyklos Nr. 1 sporto aikštelėje buvo atidarytas miesto sporto kolektyvų kombinuotos estafetės dalyvių paradas. Jame dalyvavo 3 komandos: LSD „Žalgiris“, Zarasų vidurinės mokyklos Nr. 1 ir Nr. 2; viso 30 sportininkų, iš jų 6 merginos.

Į kombinuotos estafetės etapų įėjo: plaukymas su paprasta valtimi, bėgimas ir važiavimas dviračiu.

Pirmą vietą ir pereinanąją taurę laimėjo vidurinės mokyklos Nr. 1 sportininkai (komandos kapitonas drg. Bruzgas), II vietą — LSD „Žalgiris“ komanda ir III — vidurinės mokyklos Nr. 2 sportininkai.

Komandos apdovanotos diplomais.

Tenka pažymėti LSD „Dinamo“ ir „Spartako“ komandų apsileidimą. Jos visai nedalyvavo estafetėje.

St. Jonavičius

Ruošiamasi LSD „Kolūkietis“ dviratininkų varžyboms

Kad išaiškinti geriausius kolūkių jaunimo dviratininkus, š. m. rugsėjo 16 d. įvyks „Kolūkiečio“ sporto draugijos dviračių lenktynės. Vyrų turės atlikti 5 km distanciją, moterų—3 km. Laimėtojai bus apdovanoti diplomais ir asmeninėmis dovanomis.

Šiuo metu kaimo sporto kolektyvų nariai — dviratininkai įtemptai ruošiasi dviračių lenktynėms, pravedami nuolatines trenruotes.

Kas tai yra „krintančios žvaigždės“

Kas nėra matęs „krintančios žvaigždės“? Žvaigždėtą naktį kažkur tamsaus dangaus gilumoje pasirodo greit judanti kibirkštis, panaši į žvaigždę, atitrūkusią nuo savo vietos. Ji skrenda žemės link ir greit gęsta.

Tas reiškinys seniai patraukė žmonių dėmesį. Senovės laikais buvo paplitusi legenda, kad kiekvienas žmogus turi savo žvaigždę danguje: gimsta žmogus—jo žvaigždė užsidega, miršta—krinta, gęsta.

Mokslas nustatė, jog niekuomet jokia žvaigždė nekrito ir negali kristi. Legenda apie žvaigždžių ryšį su žmogaus gimimu ir mirtimi—nemokšų prasimanymas.

Žvaigždės — tai milžiniški dangaus kūnai. Savo prigimtimi jie yra tokie pat, kaip mūsų saulė. Daugelis jų daug kartų didesnės, negu mūsų

šviesulys.

Žemė savo apimtimi daugiau negu milijoną kartų mažesnė už saulę, kuri yra milžiniškas įkaitintų dujų kamuolys. Saulė atrodo mums mažutė tik dėl to, kad ji yra atitolusi nuo Žemės apie pusantro šimto milijonų kilometrų.

Net artimiausios žvaigždės yra nuo mūsų 100.000 kartų labiau atitolusios, negu Saulė. Todėl jos atrodo mums mažomis kibirkštimis, šviečiančiomis begalinėse visatos gelmėse.

„Krintančios žvaigždės“ neturi nieko bendro su tikromis žvaigždėmis. Jos atsiranda arti Žemės paviršiaus, jos atmosferoje (ore).

Mus supančioje pasaulinėje erdvėje aplink Saulę kartu su Žeme juda daugelis didelių ir mažų planetų, o taip pat ir visiškai maži dangaus

kūnai ir smulkios dalelytės — kumščio, kuklos, dažnai net segtuko galvutės dydžio.

Didžiuliai spiečiai tokių mažų dalelių (kurios astronomijoje vadinamos meteorinėmis dalelytėmis) sutinkami Žemės kelyje. Vieni jų skrenda Žemės link, kiti veja ją, arba perkerta Žemės kelią įvairiomis kryptimis. Daugelis meteorinių dalelių įsiskverbia į Žemės atmosferą didžiuliu greičiu, kuris siekia dešimtis, o kartais net šimtus kilometrų per sekundę.

Kaip yra žinoma, oras sugęsta stipriai priešintis judėjimui. Tą priešinimąsi nesunku pastebėti, jeigu, pavyzdžiui, iškišti ranką per greit einančio traukinio vagono langą. Nugalėdami oro pasipriešinimą, kulka ir pabūklų sviedinys švilpia. Meteorinės dalelytės judėjimo

greitis dešimtis ir net šimtus kartų viršija sviedinių ir kuklos judėjimą. Šio judėjimo metu neapskaičiuojama daugybė oro dalelių atsimuša į meteorinę dalelytę su milžiniška jėga.

Kūjo smūgiais galima įkaitinti vinį tiek, kad jis nudegintų ranką. Nuo oro dalelių nenutrūkstamų smūgių meteorinė dalelytė greit įkaista tiek, jog pradeda šviesti. Įšyla ir oro sluoksniai, per kuriuos pralekia meteorinė dalelytė. Tamsoje mes matome staigų tvykstelėjimą, kurį vadiname meteoru. Žmonės tada sako „žvaigždė krinta“.

Mažytė segtuko galvutės dydžio meteorinė dalelytė aukštai temperatūrai esant virsta įkaitintomis dujomis ir nepasiekia žemės paviršiaus. Bet į žemės atmosferą kartais įsiskverbia ir stambesnės dalelės—riešuto, kumščio ir dar didesnio dydžio.